

Posudek oponentky na diplomovou práci Elišky Jindříškové „Souboj v českém právu“

Problematika, kterou si diplomantka zvolila za téma své diplomové práce je poměrně neprobádané a nabízí tedy různé možnosti jeho právního výkladu.

Přínos diplomové práce spočívá v kritické analýze pramenů, které autorka využívá pro doložení svých premis a závěrů.

Diplomová práce je rozdělena na šest kapitol, které se dále dělí na podkapitoly, úvodu a závěru. V „Úvodu“ si diplomantka stanovila za cíl své práce „potvrzení předpokladu, že určující pro přístup práva k soubojům je fakt, že souboj ze své podstaty právní autoritě konkuruje, a to tím, že de facto nahrazuje její rozhodnutí a tak snižuje její vážnost“ (str. 3).

První kapitola „K pojmu souboj“ vymezuje tento pojem s využitím jak domácí tak i zahraniční literatury. Zde bych případně doporučila i pro srovnání vymezení pojmu v „Handwörterbuch zur deutschen Rechtsgeschichte“, který může být relevantní z pohledu práva.

Druhá kapitola „Původ souboj“ nejprve podává základní charakteristiku předchůdců soubojů v současné literatuře. Návazně se pak zaměřuje na nejvýznamnějšího předchůdce soubojů a to na soukromou mstu, jako na odvetný boj. Třetí kapitola nazvaná „Souboj jako důkazní prostředek - soudní souboj“ přibližuje tento druh souboje v době předhusitské a následně pak v pozdější době, během 15. a 16. století. V této části diplomantka velmi přehledně analyzuje nejdůležitější písemné právní památky nejen českého, ale i moravského zemského práva z období středověku, kde se soudní souboj vyskytuje.

Čtvrtá kapitola „Souboj jako mimosoudní řešení sporu“ se zabývá soubojem, který byl mezi stranami sjednán předem a jenž se konal za účasti zemských úředníků, popř. jiných příslušníků šlechty. Obvykle se tento souboj používal jako řešení při sporech o čest mezi zúčastněnými (znesvářenými) stranami. Diplomantka přitom uvádí řadu příkladů jak z literatury, tak i z pramenů, kterými svůj výklad doplňuje. Pátá kapitola „Souboj jako delikt proti vážnosti právního řádu“ blíže popisuje právní úpravu tohoto institutu v panovnických nařízeních 16. až 18. století. Tato nařízení často postihovala řadu násilných trestných činů od bitek, přes rvačky, výtržnosti, souboje a vraždy. Jako nejstarší nařízení zakazující souboje uvádí nařízení Ferdinanda I. z roku 1527. V této kapitole diplomantka poukazuje na to, že se v těchto právních pramenech setkáváme se snahou o ochranu právního řádu a snahou o zvýšení jeho prestiže a vážnosti ve společnosti. Šestá kapitola „Souboj jako delikt proti životu a zdraví“ je zaměřena na právní úpravu souboje v prvních trestních kodexech 18. a 19. století. V kontrapozici k minulosti přitom poukazuje na fakt, že pozdější právní úprava je motivována

ochranou života, zdraví a tělesné integrity člověka a ne především právního řádu jako celku jak tomu bylo v minulosti.

„Závěr“ pak tvoří poslední část diplomové práce a je shrnutím a zhodnocením celého vývoje tohoto institutu. V této souvislosti si všímá i teoretických názorů L. Pospíšila, se které považuje v tomto smyslu za inovativní a vhodné k bližšímu studiu. K této problematice by se pak případně mohla diplomantka blíže vyjádřit při ústní obhajobě.

Tato práce zahrnuje 100 stran textu a má celkem 394 poznámek pod čarou, je doplněna seznamem zkratk, pramenů a obsáhlé použité literatury. Diplomová práce po formální stránce tedy splňuje všechna kritéria kladená na diplomové práce. Autorka při zpracování své práce bohatě využívala nejen odbornou literaturu, ale i velké množství pramenného materiálu, který shromáždila a následně vytěžila. Práce je velmi čtivá a přináší nové pohledy na sledovanou problematiku.

Práci celkově hodnotím jako velmi dobrou a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Navrhuji, aby u ústní obhajoby byly případně probrány následující otázky:

- 1) Teoretické zhodnocení nových přístupů ke zkoumání sledované problematiky
- 2) Bližší srovnání turnaje a duelu v dobovém kontextu

V Praze 20. 11. 2016

JUDr. Petra Skřejpková, PhD.